

Η Ελλάδα δεσμεύθηκε να ευθυγραμμίσει το καθεστώς φορολογίας χωρητικότητας (tonnage) με τους κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων

2024/11/25 16:04 στην κατηγορία ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Η Κομισιόν διαπίστωσε την αποδοχή από την Ελλάδα των κατάλληλων μέτρων που της προτάθηκαν για την ευθυγράμμιση του υφιστάμενου ελληνικού καθεστώτος φορολογίας χωρητικότητας και των σχετικών μέτρων με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Τα μέτρα είχαν θεσπιστεί από την Ελλάδα για τη στήριξη του ναυτιλιακού τομέα.

Η συνεργασία μεταξύ Κομισιόν και Ελλάδας

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει τη σημασία της διατήρησης ενός ανταγωνιστικού τομέα θαλάσσιων μεταφορών στην ΕΕ. Οι κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις θεσπίζουν κοινούς κανόνες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να στηρίζουν τους παρόχους θαλάσσιων μεταφορών, χωρίς να στρεβλώνουν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό στην ενιαία αγορά.

Οι [κατευθυντήριες γραμμές για τις θαλάσσιες μεταφορές](#) δίνουν στα κράτη-μέλη τη δυνατότητα **να φορολογούν τις ναυτιλιακές εταιρείες με βάση τη χωρητικότητα** (δηλαδή με βάση το μέγεθος του στόλου τους) και όχι με βάση τα πραγματικά κέρδη, μεταξύ άλλων.

Τον [Δεκέμβριο του 2015](#) η Επιτροπή απέστειλε δέσμη προτάσεων στην Ελλάδα για να διασφαλίσει ότι η κρατική στήριξη στον τομέα της ναυτιλίας στη χώρα συμμορφώνεται με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, ιδίως με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις θαλάσσιες μεταφορές.

Η Επιτροπή εξέφρασε την ανησυχία ότι το ελληνικό καθεστώς φορολογίας χωρητικότητας και τα σχετικά μέτρα δεν ήταν κατάλληλα στοχευμένα όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τους δικαιούχους. Δεδομένου ότι τα μέτρα εφαρμόζονται ήδη από το 1975, πριν από την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΕ, αποτελούν «υφιστάμενη ενίσχυση» και υπόκεινται σε ειδική διαδικασία συνεργασίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τον συνεχή της διάλογο με τις ελληνικές αρχές, η Επιτροπή

αποφάσισε στις 6 Νοεμβρίου 2024 να τροποποιήσει εν μέρει την πρόταση του Δεκεμβρίου 2015 όσον αφορά ορισμένα φορολογικά πλεονεκτήματα που αφορούν μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη ναυτιλιακών εταιρειών, καθώς και την εκμετάλλευση διαφόρων ειδών πλοίων, εμμένοντας παράλληλα στην εκτίμησή της ότι τα μέτρα αυτά είναι ασυμβίβαστα με την εσωτερική αγορά.

Επιπλέον, η Επιτροπή δεν έκρινε πλέον σκόπιμο να προτείνει κατάλληλα μέτρα σε σχέση με την απαλλαγή από τον φόρο κληρονομιάς.

Στις 14 Νοεμβρίου 2024, οι ελληνικές αρχές αποδέχτηκαν τα προτεινόμενα κατάλληλα μέτρα. Σήμερα, η Επιτροπή διαπιστώνει επίσημα την αποδοχή των προτεινόμενων κατάλληλων μέτρων από την Ελλάδα και θέτει τέλος στη διαδικασία συνεργασίας.

Ιστορικό

Υφιστάμενες ενισχύσεις είναι, μεταξύ άλλων, οι κρατικές ενισχύσεις που τέθηκαν σε εφαρμογή πριν από την προσχώρηση κράτους-μέλους στην ΕΕ, ενώ εξακολουθούν να εφαρμόζονται και μετά την προσχώρηση. Με το [άρθρο 108](#) της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ θεσπίζονται χωριστές διαδικασίες κρατικών ενισχύσεων για υφιστάμενες και για νέες κρατικές ενισχύσεις. Ενώ οι νέες κρατικές ενισχύσεις απαιτείται γενικά να κοινοποιούνται από το οικείο κράτος μέλος στην Επιτροπή για αξιολόγηση (με κάποιες εξαιρέσεις), οι υφιστάμενες ενισχύσεις υπόκεινται σε ειδική διαδικασία συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής.

Όταν μια υφιστάμενη ενίσχυση φαίνεται να παραβιάζει τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος σχετικά με τις ανησυχίες της και του παρέχει τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις. Εάν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά, τότε προτείνει κατάλληλα μέτρα στο εν λόγω κράτος μέλος. Εάν το κράτος μέλος δεχτεί να εφαρμόσει την πρόταση της Επιτροπής, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία αναγνωρίζει επίσημα τη δέσμευση αυτή. Με τον τρόπο αυτό περατώνεται η διαδικασία συνεργασίας.

Η ευθυγράμμιση του ελληνικού καθεστώτος φορολογίας χωρητικότητας και των σχετικών μέτρων με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις δεν σημαίνει ότι ο ναυτιλιακός τομέας δεν μπορεί πλέον να λαμβάνει στήριξη από το κράτος. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις θαλάσσιες μεταφορές, τα κράτη μέλη επιτρέπεται να θεσπίζουν ορισμένα μέτρα που βελτιώνουν το φορολογικό κλίμα για τις ναυτιλιακές εταιρείες. Μόνο οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών (οι οποίες ορίζονται ως «θαλάσσιες μεταφορές εμπορευμάτων και προσώπων») είναι επιλέξιμες για μέτρα βάσει των

κατευθυντήριων γραμμών για τις θαλάσσιες μεταφορές. Το σημαντικότερο από τα μέτρα αυτά είναι ο φόρος χωρητικότητας, βάσει του οποίου οι ναυτιλιακές εταιρείες μπορούν να ζητήσουν να φορολογηθούν βάσει ονομαστικού κέρδους ή της χωρητικότητας που χρησιμοποιείται, αντί να φορολογηθούν σύμφωνα με το κανονικό σύστημα φορολογίας εταιρειών. Έτσι μπορεί να μειωθεί το συνολικό επίπεδο των φόρων που καταβάλλουν και να αυξηθεί η προβλεψιμότητα.